

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DIH-709-139(3)/17/AnŁ

Warszawa, 27 grudnia 2017 r.

DECYZJA DIH-1/89/2017

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1257), art. 1 ust. 3, art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1063), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, po rozpatrzeniu odwołania przedsiębiorcy Pasja Sp. z o.o. z siedzibą w Lidzbarku Warmińskim od decyzji Warmińsko-Mazurskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Olsztynie z dnia 18 października 2017 r. (nr akt sprawy: KŻ.8361.405.2017.MM), którą ww. przedsiębiorcę zobowiązano na mocy art. 30 ust. 1 ww. ustawy o Inspekcji Handlowej do uiszczenia kwoty 986,56 zł (słownie: dziewięćset osiemdziesiąt sześć złotych 56/100) stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań laboratoryjnych próbki tłuszczu palmowego do smażenia,

- 1) uchyla zaskarżoną decyzję w całości,**
- 2) na podstawie art. 30 ust. 1 ww. ustawy o Inspekcji Handlowej zobowiązuje przedsiębiorcę Pasja Sp. z o.o. z siedzibą w Lidzbarku Warmińskim do uiszczenia kwoty 958 zł (słownie: dziewięćset pięćdziesiąt osiem złotych) stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań laboratoryjnych próbki tłuszczu palmowego do smażenia.**

UZASADNIENIE

W toku kontroli przeprowadzonej w dniach 3-4 sierpnia 2017 r. przez inspektorów reprezentujących Warmińsko-Mazurskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Olsztynie, zwanego dalej „*Warmińsko-Mazurskim WIIH*”, w Restauracji Pasja mieszczącej się w Lidzbarku Warmińskim przy ul. Michała Kajki 7, należącej do przedsiębiorcy Pasja Sp. z o.o. z siedzibą w Lidzbarku Warmińskim, zwanego dalej również „*stroną*”, pobrano do badań laboratoryjnych próbkę tłuszczu palmowego do smażenia z partii 4 l o wartości 60 zł. Próbkę pobrano z frytownicy będącej w użytkowaniu w kontrolowanej placówce, napełnionej 1 sierpnia 2017 r. Jednocześnie z tej samej partii i w tych samych ilościach pobrano, zabezpieczono i przekazano kontrolowanemu w celu przechowania dodatkową próbkę kontrolną. Powyższe udokumentowano w: Protokole pobrania próbki nr 097866 z dnia 3 sierpnia 2017 r., Protokole pobrania próbki kontrolnej nr 097865 z dnia 3 sierpnia 2017 r. oraz Protokole kontroli z dnia 4 sierpnia 2017 r. nr akt kontroli KŻ.8361.405.2017.

Badania przeprowadzone przez Laboratorium Kontrolno-Analityczne Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Olsztynie (nr akredytacji: AB 433), zwane dalej „*Laboratorium w Olsztynie*”, wykazały, że próbka tłuszczu palmowego do smażenia nie odpowiadała wymaganiom określonym w przepisach z uwagi na przekroczenie dopuszczalnej wartości związków polarnych, tj. w wyniku badań stwierdzono 27,1% (niepewność wyniku 1,4%), zamiast nie więcej niż 25%, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 25 września 2012 r. w sprawie określenia maksymalnych poziomów substancji zanieczyszczających, które mogą znajdować się w tłuszczach stosowanych do smażenia, oraz kryteriów dla metod analitycznych stosowanych do ich oznaczenia (Dz. U. z 2012 r. poz. 1096), zwanego dalej „*rozporządzeniem w sprawie określenia maksymalnych poziomów substancji zanieczyszczających*”. Powyższe udokumentowano w sprawozdaniu z badań nr 536/2017 z 23 sierpnia 2017 r.

Pismem z 25 sierpnia 2017 r., Warmińsko-Mazurski WIIH zapoznał stronę z wynikami przeprowadzonych badań laboratoryjnych oraz pouczył ją o prawie do złożenia wniosku o zbadanie próbki kontrolnej. Strona nie złożyła takiego wniosku.

Z tytułu przeprowadzonych badań laboratoryjnych tłuszczu palmowego do smażenia, stosownie do § 9 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 27 kwietnia 2012 r. w sprawie szczegółowego trybu pobierania i badania próbek produktów przez organy Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2012 r., poz. 496), zwanego dalej „*rozporządzeniem w sprawie szczegółowego trybu pobierania i badania próbek*”, dyrektor Laboratorium w Olsztynie dokonał obliczenia wysokości należności pieniężnej za badania ww. próbki na łączną kwotę 986,56 zł (słownie: dziewięćset osiemdziesiąt sześć złotych 56/100), na którą złożyły się następujące pozycje:

- 1) przygotowanie próbki do badań – 28,54 zł,
- 2) ocena wyników – 28,54 zł,
- 3) liczba kwasowa – 58,08 zł,
- 4) związki polarne – 757,24 zł,
- 5) ocena wyników – 57,08 zł,
- 6) sporządzenie sprawozdania z badań – 57,08 zł.

Powyższe udokumentowano pismem zatytułowanym „Koszt przeprowadzonych badań laboratoryjnych” nr 134/2017 z 18 września 2017 r.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, pismem z 21 września 2017 r., Warmińsko-Mazurski WIIH poinformował przedsiębiorcę Pasja Sp. z o.o. z siedzibą w Lidzbarku Warmińskim, o wszczęciu postępowania administracyjnego w przedmiocie zobowiązania go, na podstawie art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1063), zwanej dalej „*ustawą o Inspekcji Handlowej*”, do uiszczenia kosztów przeprowadzonych badań laboratoryjnych. Jednocześnie strona została poinformowana o przysługującym jej prawie do wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów.

W toku postępowania w pierwszej instancji strona przekazała pismo z 26 września 2017 r., w którym złożyła wyjaśnienia dotyczące stosowanych przez nią procedur wymiany tłuszczu palmowego do smażenia oraz zwróciła się z prośbą o nieobciążanie jej kosztami przeprowadzonych badań laboratoryjnych.

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, decyzją z dnia 18 października 2017 r. (nr akt sprawy: KŻ.8361.405.2017.MM), Warmińsko-Mazurski WIIH, na podstawie art. 30 ust. 1 ustawy o Inspekcji Handlowej, zobowiązał przedsiębiorcę Pasja Sp. z o.o. z siedzibą w Lidzbarku Warmińskim, do uiszczenia kwoty 986,56 zł (słownie: dziewięćset osiemdziesiąt sześć złotych 56/100) stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań laboratoryjnych próbki tłuszczu palmowego do smażenia.

Pismem z 29 października 2017 r., strona złożyła do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwanego dalej również „Prezesem UOKiK”, odwołanie od ww. decyzji, wnosząc o odstąpienie od nałożonego na nią obowiązku. Według odwołującego się przedsiębiorcy, stwierdzone przekroczenie związków polarnych w tłuszczu palmowym do smażenia było nieznaczne. Ponadto poinformował on, że stosowany przez niego tłuszcz do smażenia ziemniaków był oceniany organoleptycznie każdego dnia przed rozpoczęciem pracy oraz wymieniany był często i w zależności od zużycia. Tłuszcz, z którego pochodziła zakwestionowana próbka był wymieniony dwa dni przed kontrolą. Strona wyjaśniła, że nieprawidłowa jakość tłuszczu palmowego do smażenia mogła wynikać z braku doświadczenia i przeszkolenia kucharza. Strona przedstawiła też informacje o podjęciu działań w celu całkowitego wyeliminowania „takiej pomyłki” w przyszłości. Strona podniosła, iż kwota do uiszczenia zgodnie z zaskarżoną decyzją, jest dla jej przedsiębiorstwa bardzo wysoka i może wpłynąć na pogorszenie jego płynności finansowej.

Pismem z 24 listopada 2017 r., Prezes UOKiK poinformował przedsiębiorcę Pasja Sp. z o.o. z siedzibą w Lidzbarku Warmińskim, że przed wydaniem rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie, stronie biorącej udział w postępowaniu administracyjnym przysługuje na podstawie art. 10 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r. poz. 267, z późn. zm.), zwanej dalej „k.p.a.”, prawo do zapoznania się z aktami sprawy, a także wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Strona nie skorzystała z przysługującego jej prawa.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje.

Ustawa o Inspekcji Handlowej stanowi w art. 30 ust. 1, że jeżeli przeprowadzone badania wykazały, że produkt nie spełnia wymagań określonych w przepisach odrębnych lub w deklaracji, kontrolowany jest obowiązany do uiszczenia, na wskazany przez odpowiedni organ Inspekcji rachunek Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów albo wojewódzkiego inspektoratu, kwoty stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań, którą następnie przekazuje się na rachunek dochodów budżetu państwa, o ile przepisy odrębne nie stanowią inaczej.

W myśl § 9 ust. 1 i 2 rozporządzenia w sprawie trybu pobierania i badania próbek produktów, wysokość należności pieniężnej, określonej w art. 30 ust. 1 ustawy o Inspekcji Handlowej, ustala dyrektor laboratorium kontrolno-analitycznego Inspekcji Handlowej, z uwzględnieniem: rodzaju badanego produktu, rodzaju materiałów lub urządzeń użytych w toku przeprowadzania badań, uzasadnionego kosztu pracy jednej osoby w jednym dniu lub godzinie pomnożonego przez liczbę osób i dni lub godzin oraz uzasadnionego kosztu pracy laboratorium.

Zgodnie z § 2 rozporządzenia w sprawie określenia maksymalnych poziomów substancji zanieczyszczających, zawartość związków polarnych w tłuszczach nie może być większa niż 25%.

W niniejszej sprawie, badania próbki przedmiotowego tłuszczu palmowego do smażenia, pobranej w restauracji należącej do przedsiębiorcy Pasja Sp. z o.o. z siedzibą w Lidzbarku Warmińskim, przez inspektorów reprezentujących Warmińsko-Mazurskiego WIIH, wykonane przez Laboratorium w Olsztynie, wykazały, że produkt ten nie spełniał wymagań wskazanych w § 2 rozporządzenia w sprawie określenia maksymalnych poziomów substancji zanieczyszczających z uwagi na przekroczenie dopuszczalnej zawartości związków polarnych.

Z tytułu przeprowadzonych badań laboratoryjnych próbek tłuszczu palmowego do smażenia, organ pierwszej instancji ustalił wysokość należności pieniężnej na kwotę 986,56 zł, według kosztorysu wystawionego przez dyrektora Laboratorium w Olsztynie nr 134/2017 z 18 września 2017 r. Warmińsko-Mazurski WIIH zobowiązał kontrolowanego, to jest – w myśl art. 2 pkt 8 ustawy o Inspekcji Handlowej – przedsiębiorcę Pasja Sp. z o.o. z siedzibą w Lidzbarku Warmińskim, w drodze decyzji z dnia 18 października 2017 r. do uiszczenia powyższej kwoty, stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań laboratoryjnych.

Rozpatrując niniejszą sprawę w trybie odwoławczym Prezes UOKiK stwierdził, że próbka przedmiotowego tłuszczu niewątpliwie nie spełniała wymagań określonych w przepisach, zatem koszty jej badań powinien uiścić kontrolowany, tj. przedsiębiorca Pasja Sp. z o.o. z siedzibą w Lidzbarku Warmińskim. Zawartość związków polarnych, czyli substancji zanieczyszczających, jest miarą zużycia tłuszczu używanego do głębokiego smażenia potraw. Im wyższa zawartość, tym bardziej zużyty tłuszcz. Powyższe jednoznacznie świadczy więc o niewłaściwej jakości przedmiotowego tłuszczu. Prezes UOKiK zauważył jednak, że w ustalonym kosztorysie badań nr 134/2017 z 18 września 2017 r. dyrektor Laboratorium w Olsztynie nieprawidłowo, tj. dwukrotnie, wliczył pozycję „ocena wyników”. Błąd ten nie został skorygowany przez organ pierwszej instancji w zaskarżonej decyzji, w konsekwencji czego strona została zobowiązana do uiszczenia zawyżonej kwoty z tytułu przeprowadzonych badań laboratoryjnych próbki tłuszczu palmowego do smażenia. Wobec powyższego, decyzję organu pierwszej instancji należy uchylić w całości oraz zobowiązać stronę do uiszczenia właściwej kwoty.

Zgodnie z Załącznikiem 4 do zarządzenia nr 13/2017 Prezesa UOKiK z dnia 2 czerwca 2017 r. zmieniającego zarządzenie w sprawie sposobu naliczania kosztów badań przeprowadzonych przez laboratoria, koszt oceny wyników wynosi 57,08 zł. Uwzględniając tę okoliczność Prezes UOKiK stwierdził, że w niniejszej sprawie wysokość należności pieniężnej za badania tłuszczu palmowego do smażenia obejmuje następujące pozycje:

- 1) przygotowanie próbki do badań – 28,54 zł,
- 2) liczba kwasowa – 58,08 zł,
- 3) związki polarne – 757,24 zł,
- 4) ocena wyników – 57,08 zł,

5) sporządzenie sprawozdania z badań – 57,08 zł

i łącznie wynosi 958 zł (koszty zaokrąglono zgodnie z art. 63 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa, t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 201). W związku z powyższym, na podstawie art. 30 ust. 1 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes UOKiK zobowiązuje przedsiębiorcę Pasja Sp. z o.o. z siedzibą w Lidzbarku Warmińskim do uiszczenia kwoty 958 zł (słownie: dziewięćset pięćdziesiąt osiem złotych) stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań laboratoryjnych ww. próbki tłuszczu palmowego do smażenia.

Odwołując się od decyzji Warmińsko-Mazurskiego WIIH, strona nie kwestionuje ustaleń kontroli, podnosi jednak, że stwierdzone przekroczenie zawartości związków polarnych w tłuszczu palmowym do smażenia było nieznaczne. Ustosunkowując się do powyższego, Prezes UOKiK wskazuje, że podstawą wydania zaskarżonej decyzji jest art. 30 ust. 1 ustawy o Inspekcji Handlowej, zgodnie z którym kontrolowany ma obowiązek uiszczenia kwoty stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań laboratoryjnych, w przypadku stwierdzenia, że produkt nie spełnia wymagań określonych w przepisach odrębnych lub w deklaracji. Wystarczającym dla zastosowania tego przepisu było zatem samo stwierdzenie niezgodności z wymaganiami § 2 rozporządzenia w sprawie określenia maksymalnych poziomów substancji zanieczyszczających, niezależnie od wielkości przekroczenia ustalonego w nim limitu zawartości związków polarnych.

Ponadto Prezes UOKiK wyjaśnia, że w świetle ww. przepisu bez znaczenia pozostają okoliczności, które strona wskazała w odwołaniu, tj. dotyczące procedur zmiany tłuszczu smaźalniczego w jej zakładzie, przyczyn wystąpienia niezgodności w zbadanej partii tłuszczu oraz sytuacji ekonomicznej przedsiębiorcy. Obowiązek uiszczenia kosztów przeprowadzonych badań laboratoryjnych powstał niejako automatycznie w momencie ujawnienia niezgodności z przepisami. Jak stwierdził Naczelny Sąd Administracyjny w szeregu orzeczeń, m.in. w wyroku z dnia 23 października 2012 r. (sygn. II GSK 1492/11), przepis art. 30 ust. 1 ustawy o Inspekcji Handlowej ma charakter bezwzględnie obowiązujący, a ustawodawca nie przewidział żadnej możliwości odstąpienia od obciążenia podmiotu kontrolowanego kosztami badań produktu. Z tego samego powodu nie mogą zostać uwzględnione w niniejszej sprawie zastosowane przez stronę działania naprawcze, przy tym należy podkreślić, że wdrożenie takich działań należało do obowiązków strony.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, jest organem wyższego stopnia w stosunku do wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej. Zatem, w myśl art. 127 § 2 k.p.a. w związku z art. 1 ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Zgodnie z § 9 ust. 4 rozporządzenia w sprawie szczegółowego trybu pobierania i badania próbek, kwotę, o której mowa w sentencji decyzji należy uiścić na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Olsztynie w terminie 14 dni od dnia, w którym decyzja określająca wysokość należności pieniężnych stała się ostateczna.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 2 K.p.a., organ odwoławczy wydaje decyzję, w której uchyla zaskarżoną decyzję w całości albo w części i w tym zakresie orzeka co do istoty sprawy albo uchylając tę decyzję - umarza postępowanie pierwszej instancji w całości albo w części.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów orzekł, jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie

1. Decyzja jest ostateczna w toku instancji. W terminie 30 dni od jej doręczenia stronie przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Skargę należy wnieść za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, pl. Powstańców Warszawy 1, 00-950 Warszawa.
2. Od skarg wszczynających postępowanie przed sądem administracyjnym od strony skarżącej pobierana jest opłata, tzw. wpis stosunkowy, zależny od wysokości należności pieniężnej objętej zaskarżonym aktem i wynosi:
 - 1) do 10.000 zł - 4 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 100 zł;
 - 2) ponad 10.000 zł do 50.000 zł - 3 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 400 zł;
 - 3) ponad 50.000 zł do 100.000 zł - 2 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 1.500 zł;
 - 4) ponad 100.000 zł - 1 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 2.000 zł i nie więcej niż 100.000 zł
3. W przypadku wniesienia od niniejszej decyzji skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, strona ma możliwość ubiegania się o przyznanie prawa pomocy. Prawo pomocy może być przyznane stronie na wniosek złożony przed wszczęciem postępowania lub w toku postępowania sądoadministracyjnego. Wniosek ten jest wolny od opłat sądowych. Wniosek o przyznanie prawa pomocy należy złożyć do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie.

Podstawa prawna pouczenia:

Art. 52 § 1, art. 53 § 1, art. 54 § 1, art. 230, art. 243 § 1, art. 244 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2017 r., poz. 1369 z późn. zm.); § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 221, poz. 2193 z późn. zm.).

z up. PREZESA
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
ZASTĘPCA DYREKTORA
Departamentu Inspekcji Handlowej

Dariusz Łomowski

Otrzymują:

1. Pasja Sp. z o.o. z siedzibą w Lidzbarku Warmińskim
ul. Michała Kajki 7

11-100 Lidzbark Warmiński

2. Warmińsko-Mazurski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej w Olsztynie
3. a/a